

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНИКАМИ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ОТРИМАНИХ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності випускниками отриманими освітніми послугами за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 2019-2020 навч. році.

Учасники анкетування – випускники, які навчались за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Фінанси, банківська справа та страхування».

Всього опитано **50 респондентів**, які отримали ступені вищої освіти «Бакалавр» і «Магістр», контингент яких представлено на рисунку 1.

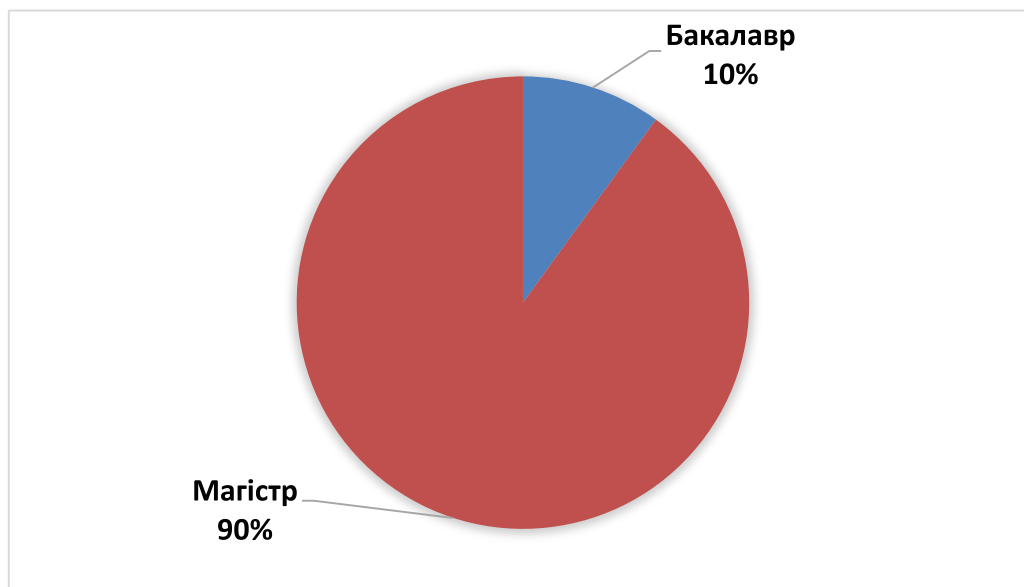

Рисунок 1 – Контингент респондентів.

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання випускниками рівня задоволеності отриманих освітніх послуг за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» представлено у таблиці 1. Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Таблиця 1 - Оцінювання випускниками рівня задоволеності отриманих освітніх послуг за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність рівнем отриманих знань та умінь	66,0	28,0	6,0	0	0
2	Відповідність набутих результатів навчання і компетентностей профілю освітньої програми	60,0	24,0	16,0	0	0
3	Достатність рівня матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу для досягнення цілей освітньої програми	54,0	38,0	8,0	0	0
4	Сучасність та практична орієнтованість навчання	50,0	36,0	14,0	0	0
5	Прозорість та чесність оцінювання знань	72,0	16,0	12,0	0	0
6	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо)	66,0	18,0	14,0	2,0	0
7	Сприяння проходженню виробничих практик підвищенню знань та практичних навичок	52,0	30,0	14,0	2,0	2,0
8	Вільність доступу до електронних інформаційних ресурсів університету	88,0	8,0	4,0	0	0
9	Рівень отримання соціальних навичок (soft skills) в процесі навчання	52,0	32,0	16,0	0	0
10	Кваліфікованість та доброзичливість у сприянні навчанню співробітників деканату, кафедр та бібліотеки	76,0	18,0	6,0	0	0
11	Допомога університету у сприянні працевлаштуванню	42,0	18,0	16,0	12,0	12,0
12	Регулярність опитування щодо якості змісту дисциплін та викладання впродовж навчання	58,0	32,0	8,0	0	2,0
13	Наполегливо рекомендуватиму іншим навчатись в ТДАТУ за моєю освітньою програмою	60,0	16,0	22,0	2,0	0

Відповідно до результатів анкетування, оцінка задоволеності отримання освітніх послуг за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» за всіма

критеріями є досить високою.

Найвищі оцінки (максимальна сума відсотків за балами «5» і «4») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «вільність доступу до електронних інформаційних ресурсів університету» (96%), «кваліфікованість та доброзичливість у сприянні навчанню співробітників деканату, кафедр та бібліотеки» (94%), «задоволеність рівнем отриманих знань та умінь» (94%) та «достатність рівня матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу для досягнення цілей освітньої програми» (92%).

Найнижче (максимальна сума відсотків за балами «1» і «2») випускники оцінили: «допомога університету у сприянні працевлаштуванню» (24%) та «сприяння проходження виробничих практик підвищенню знань та практичних навичок» (4%).

Випускники при анкетуванні на питання *«Чого мене, на мою думку, НЕ НАВЧИЛИ, а це потрібно на сучасному ринку праці»* дали наступні відповіді:

- 1) англійській мові;
- 2) навиків управління особистими фінансами, що негативно впливає на всі сфери життя;
- 3) кращому використанні здобутих знань на практиці;
- 4) практичних навичок;
- 5) психології управління;
- 6) робота на калькуляторі використовуючи пам'ять;
- 7) спілкуватися з клієнтами, стандарти ведення переговорів.

Випускники на питання *«Які дисципліни, на мою думку, необхідно ВВЕСТИ до освітнього процесу?»* відповіді:

- 1) більше годин англійської мови;
- 2) управління особистими фінансами;
- 3) касова дисципліна;
- 4) бізнес-переговори: ефективне ділове спілкування, цифровий фінансовий бізнес;
- 5) введення дисципліни, яка навчить як відкрити свій бізнес (з роз'ясненням необхідних документів, сплата податків, ведення документації);
- 6) Діджиталізація, ІТ технології;
- 7) Стандарти спілкування з клієнтами.

Випускники на питання *«Які дисципліни необхідно ВИВЕСТИ з освітнього процесу?»* відповіді:

- 1) «Філософія»;
- 2) «Соціологія»;
- 3) «Історія економічної думки»;
- 4) «Теорія вірогідності»;

5) «Математичне моделювання», «Макро- та мікроекономіка»;

б) «Рослинництво, тваринництво, переробка».

Інші пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ від випускників надійшли наступні:

- посилити роботу зі студентами в напрямку спілкування з підлеглими (тому що готуємо керівників), спілкування з керівниками інших підприємств та фінансових організацій. Щоб студент, а пізніше керівник, знав свою справу, мав свою думку, а й головне міг її відстояти!;

- запрошувати до лекцій фахівців, які працюють по даній спеціальності;

- застосування здобутих знань на практичному рівні, з метою навчитися приймати стратегічні рішення в реальному житті у випадках роботи на підприємстві чи особистому бізнесі;

- збільшення практичних занять на реальних підприємствах;

- проводити зустрічі з представниками бізнесу, співпраця з кафедрою психології для розробки тренінгів;

- університет дав багато академічних знань, а додати варто практики.

Висновки

Випускники за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» оцінювали рівень задоволеності отриманих освітніх послуг за 13-ма критеріями.

За результатами оцінок, можна стверджувати, що в цілому випускники задоволені «рівнем отриманих знань та умінь»; «вільним доступом до електронних інформаційних ресурсів університету»; «кваліфікованістю та доброзичливістю у сприянні навчанню співробітників деканату, кафедр та бібліотеки»; «задоволеністю рівнем отриманих знань та умінь» та «достатністю рівня матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу для досягнення цілей освітньої програми».

Найнижчою оцінкою випускники відзначили критерій «допомога університету у сприянні працевлаштуванню» та «сприяння проходження виробничих практик підвищенню знань та практичних навичок». Крім того, під час анкетування, випускники за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» звернули увагу на недостатній рівень викладання англійської мови та вивчення питань управління особистими фінансами.

Таким чином, враховуючи результати проведеного моніторингу якості освітнього процесу за необхідне вважається:

1. Посилити роль університету у сприянні працевлаштування випускників за фахом, а саме:

– подальше впровадження дуальної форми навчання;

- почати роботу над створенням Асоціації випускників спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»;
- проведення круглого столу із запрошенням роботодавців з метою вирішення проблемних питань формування особистої для здобувачів освітньої траєкторії навчання;
- посилити практичну спрямованість навчальних планів із залученням випускників спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»;
- розпочати роботу з організації заходу «Ярмарок професій» у сфері фінансового обслуговування.

2. З метою отримання здобувачами навиків управління особистими фінансами, у навчальний план ввести дисципліну «Фінанси домогосподарств».

3. Провести круглий стіл, присвячений проблемам змісту та практичної спрямованості навчальних дисциплін «Банківська справа», «Банківський менеджмент», зокрема питань, що стосуються роботи з клієнтами та касових операцій. Збільшити кількість годин практичної підготовки в межах навчальної та виробничої практики.

4. Посилити вивчення питань управління персоналом; ведення бізнес-переговорів; ділового спілкування та запропонувати здобувачам вибірковий блок дисциплін кафедри менеджменту. Максимально сприяти участі студентів у психологічних тренінгах щодо ділового спілкування; у межах навчальних дисциплін посилити відпрацювання навиків здобувачів щодо формування навичок soft-skills, зокрема підготовка презентацій, висловлення власної думки та можливості комунікації з аудиторією.

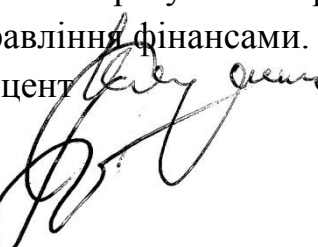
5. Провести круглий стіл із залученням викладачів кафедри «Комп'ютерні науки» щодо впровадження в освітній процес елементів сучасних ІТ – технологій під час викладання фінансових дисциплін.

6. Посилити рівень підготовки здобувачів з іноземних мов, зокрема на основі використання сучасних технологій навчання.

7. Посилити рівень навчання з дисципліни «Фінанси підприємств», а саме з питань, що стосуються відкриття та ведення власного бізнесу.

8. Розширити перелік та скласти чіткий графік залучення до освітнього процесу фахівців (практиків), які працюють по спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування».

9. У навчальному плані залишити дисципліни «Філософія», «Соціологія» та «Історія економічної думки» за умов посилення якості викладання та сформулювати у здобувача цінності «розуміння філософії» у формуванні свідомості майбутнього фахівця з управління фінансами.

Декан факультету економіки та бізнесу, к.е.н., доцент Карман С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Скляр Р.В.

